

HIS3090

FORDYPNINGSOPPGAVE I HISTORIE

Høst 2017

HIS3090 Fordypningsoppgave –høst 2017

Innhold:

HIS3090 Fordypningsoppgave for bachelorprogrammet i historie.....	3
Krav til oppgaven	4
Temaer for fordypningsoppgaven:	6

HIS3090 Fordypningsoppgave for bachelorprogrammet i historie

Kjære historiestudent,

Du inviteres med dette til informasjonsmøte om HIS3090-oppgaven **onsdag 23. august fra 14:15 til 16:00 i auditorium 4, Eilert Sundts hus.**

Her vil du motta praktisk informasjon om HIS3090-oppgaven samt bli presentert for mulige veiledere og forslag til oppgaver de kan tenke seg å veilede.

Under følger en orientering om oppgaven og forslag til temaer/oppgaver med veiledere.

Du søker om veileder ved å fylle ut nettskjemaet det lenkes til på semestersiden for HIS3090 **innen onsdag 30. august kl. 14:00.**

<http://www.uio.no/studier/emner/hf/iakh/HIS3090/v17/>

Vi vil også oppfordre dere til å gå på forelesningen om oppgaveskriving **fredag 25. august fra 12:15 til 14:00 i auditorium 4, Eilert Sundts hus.**

Med vennlig hilsen

Odd Arvid Storsveen
programleder

Siri Heslien
førstekonsulent

Viktige datoer og frister i forbindelse med HIS3090-oppgaven:

- 23. august: Orienteringsmøte
- 25. august: Forelesning om oppgaveskriving
- 30. august: Frist for å søke veileder
- 15. oktober: Innlevering av førsteutkast av oppgaven til veileder pr. e-post
- 24. november: Innlevering av endelig oppgave i Fronter

Krav til oppgaven

Hensikten med emnet er at du får vist at du er i stand til å arbeide selvstendig under veiledning over lengre tid med et bestemt historisk tema, og at du utvikler evnen til å formulere en problemstilling, avgrense et tema og utforme en sammenhengende og relativt omfattende framstilling og argumentasjon. Du skal også vise at du kan beherske de formelle kravene som gjelder ved vitenskapelige framstillinger, som nødvendige presiseringer av sentrale begreper, bruk av fotnoter, siteringsregler, klarhet i tabeller og figurer, nøyaktig litteraturliste og kildeoversikt. Ved vurderingen vil det trekke ned hvis oppgaven ikke fyller disse kravene.

Oppgaven kan være enten kilde- eller litteraturbasert og omfanget skal være ca. ti normalsider der en normalside består av ca. 2300 tegn (ikke medregnet mellomrom). Hele oppgaven skal da bestå av ca. 23000 tegn (ikke medregnet mellomrom). På oppgavens forside skal du oppgi det totale antall tegn (ikke medregnet mellomrom). Litteraturliste, fotnoter og eventuelle vedlegg kommer i tillegg.

Vi understreker at arbeidet skal være selvstendig. Dersom du skriver av tidligere oppgaver, eller kopierer fra internett, bøker e.l., blir dette ansett som fusk og meldt til Det humanistiske fakultetet for videre forføyninger.

Emnet er normert til ti studiepoeng, dvs. et tredjedels semester. Veileder gir råd om litteratur og arkivarbeid. Er oppgaven litteraturbasert, bør en kunne forutsette at studenten setter seg inn i forskningslitteratur tilsvarende ca. 1000 sider. Er oppgaven kildebasert, avgjør veilederen omfanget av arkivarbeid/kildearbeid og tilrår nødvendig litteratur for å kunne gjennomføre et lite forskningsarbeid. Det forventes samtidig at studenten kan klare å finne fram relevant litteratur på egenhånd, for eksempel ved å søke i Oria, finne fram til den referanselitteraturen i historie (bibliografier, håndbøker) som biblioteket måtte ha og spørre om hjelp i biblioteket.

Fordypningsoppgaven er et selvstendig arbeid, som skrives under veiledning av en faglærer. Hver student har krav på at læreren legger ned fem timers arbeid på hver oppgave; her er også inkludert lesning av utkast. Hver student bør forvente minst tre samtaler med lærer. Samtalene bør finne sted når tema avtales, ved levering av førsteutkast og før endelig innlevering. En del lærere vil holde et seminar for de studentene de veileder for å gi studentene en første innføring i temaene. Studenter som har fått tildelt veileder et tidligere semester samt har fått godkjent innlevering av førsteutkast, har ikke krav på ny veiledning.

Oppgaven vurderes av én sensor, intern eller ekstern. Veileder kan ikke være sensor. Sensor får tre arbeidsuker til å sensurere innleveringen.

Det er obligatorisk å levere et førsteutkast av oppgaven til veileder pr. epost. Dette utkastet må godkjennes av veileder for at endelig versjon av oppgaven skal kunne leveres. Pass derfor på at du tilfredsstiller kravene veilederen din stiller til førsteutkastet. Fristen for å levere førsteutkastet til veileder er 15. oktober.

Innlevering:

Frist for innlevering av endelig oppgave er **fredag 24. november kl. 14:30**.

Eksamensbesvarelsen skal leveres i HIS3090s fronterrom i mappen "innlevering av eksamen". Merk at besvarelsene skal leveres i pdf.-format og at det kun skal benyttes kandidatnummer. Navn må ikke påføres, hverken på selve besvarelsen eller filen.

På forsiden av besvarelsen din skal følgende informasjon føres på:
Emnekode, kandidatnummer (ikke navn), eksamensbesvarelsens tittel, institutt (IAKH) og semester, samt totalt antall tegn (ikke medregnet mellomrom). UiO-logo, illustrasjonsbilde og veileders navn er valgfritt, men vi gjør oppmerksom på at eksamensbesvarelsene blir printet ut i svart/hvitt og at flott grafikk i farger gjerne ikke ser så bra ut på sluttproduktet.

Kandidatnummer til emner ved UiO vil dere finne senest tre dager før innleveringsfrist i StudentWeb under "Se opplysninger om deg" og "Eksamensmelding."

Temaer for fordypningsoppgaven:

På de neste sidene følger en oversikt over forslag til noen temaer, samt de faglærerne som veileder HIS3090-oppgaver høsten 2017. Det er også mulig å formulere egne temaer, forutsatt at det finnes veileder. Du søker om veileder ved å fylle ut nettskjemaet som ligger på semestersiden for høsten 2017.

Antikkens historie

Førsteamanuensis Knut Ødegård. epost: knut.odegard@iakh.uio.no

Det er mulig å skrive fordypningsoppgaver innen en rekke emner fra antikkens historie. I noen tilfeller vil det være mulig å arbeide direkte med originalkilder i oversettelse, i andre tilfeller dreier det seg mer om historiografiske emner. I begge tilfeller kan dette være en utmerket innføring til en senere masteroppgave innen antikken. Nedenfor er noen emner innen romersk historie antydnet, alle bør ytterligere presiseres i samråd med veileder. Det er også fullt mulig å velge andre emner ut fra interesser og forkunnskaper, i så fall anbefales det sterkt å ta kontakt med faglærer.

Tradisjonell religion under republikk og keiserdømme

Konsulembetet og religion
Spesifikke religiøse kulturer og ritualer
De sibyllinske bøkene
Import av nye guder under republikken
Det romerske husalteret
Augustus og Pontifex maximus-embetet

Religionsskiftet i romersk keisertid

Paulus og jødene
Keiser Konstantin og kirkebygging

Politikk og administrasjon under republikken

Dictatorembetet
Tribunembetet og folkelig politikk
Hvor og hvordan foregikk valg i Roma under republikken?
Administrasjon av de første romerske provinsene

Keisertid

Prokonsulembetet under prinsipatet
Keiser Caligula og Senatet

Romersk byliv

Gatenett og byliv i Pompeii
Vannposter og vannforsyning i Pompeii
Offentlige bad i Pompeii og Ostia

Senantikken og europeisk tidlig middelalder

Professor Ildar Garipzanov, e-post: ildar.garipzanov@iakh.uio.no

Oppgaver kan skrives på engelsk eller på norsk innen en rekke temaer (se nedenfor). Det vil være mulig å skrive oppgaver basert på originalkilder i oversettelse, eller på historiografiske diskusjoner. I samråd med faglærer er det også mulig å velge andre emner innen senantikken og europeisk tidlig middelalder, dvs. perioden fra ca. 300 til ca. 1000.

- pilgrimage and holy places
- holy men and monasticism
- ecumenical council in late antiquity
- history writing in late antiquity and the early Middle Ages
- rituals and symbolic communication
- early medieval magic
- pagans and Christians in late antiquity
- the rise of episcopal power
- conversion and social power in the Carolingian world
- Christian missions in the Viking Age
- Constantine the Great and modern historiography
- Charlemagne: reality and historiographic image
- Carolingian revival
- Courtly culture in the Carolingian world
- Carolingian political culture

Renessanse

Førsteamanuensis Elisabetta Cassina Wolff, e-post: e.c.wolff@iakh.uio.no

Utgangspunktet for å skrive en fordypningsoppgave om renessansen er at man forstår begrepet i et bredt perspektiv som omfatter flere sider av Europas utvikling. Religiøse, politiske og kulturelle forhold, samt sosiale og økonomiske forhold, står sentralt i en tolkning av renessansen som Europas vei til moderniteten. Fordypningsoppgavene innenfor dette temaet er hovedsakelig basert på sekundærlitteratur. I noen tilfeller vil det være mulig å arbeide direkte med originalkilder i oversettelse, i andre tilfeller dreier det seg mer om historiografiske emner.

I det følgende vil jeg komme med noen konkrete forslag om en rekke temaer som kan være aktuelle. Jeg vil likevel presisere at jeg står åpen til å ta imot forslag fra selve kandidaten, ut fra faglig interesse og forkunnskaper. Det forutsettes at kandidaten velger å drøfte et tema innenfor et spesifikt geografisk område (Vest-Europa).

1. Renaissanceens ulike tolkninger. Kandidaten vil bli bedt om å utforske og redegjøre for en eller flere av tolkninger og forskningsteorier som med legitimitet bidrar til forståelsen av renessansen som unik historisk periode i Europas historie. Man skal referere til én eller flere av arbeidene som fra og med 1800-tallet er blitt publisert om

- betydningen av renessansen. Kandidaten er spesielt oppfordret til å se på utviklingen innen forskningen om dette feltet i de siste femti år.
2. Maktentralisering i senmiddelalder. Politiske institusjoner i overgangen fra byrepublikk til fyrstestat og i de europeiske territorielle statene.
 3. Borgerskapets ulike sosiale lag i senmiddelalder.
 4. Kapitalistisk ånd. Handel og bankvirksomhet i senmiddelalder (for eksempel Medici-dynastiet).
 5. Biografi. Adelige kvinners rolle og innflytelse i renessansen (for eksempel Lucrezia Borgia og Catharina de' Medici).
 6. Politiske tekster i den historiske konteksten.
 7. Renaissance i Norge.

Dagbok fra 1700-tallet: Matros Trosner og den Store nordiske krig 1710-1714

Professor Hilde Sandvik, e-post: hilde.sandvik@iakh.uio.no

Professor Finn Erhard Johannessen, e-post: f.e.johannessen@iakh.uio.no

En 800 siders illustrert dagbok, skrevet av en ung matros tidlig på 1700-tallet reiser mange spørsmål. Det var trolig bondesønnen Daniel Danielsen Trosnavåg (1689-1741) fra Bokn ved Karmøy i Ryfylke som førte denne dagboka. Som utskrevet matros, 21 år gammel, opplevde han store sjøslag, pest i København og krakilske offiserer. Han noterte hendelser fra livet om bord og om de mange ryktene som gikk. Innimellom skrev han av en rekke bøker om alt fra geografi, historie, mytologi og runer. Dagboka er nå utgitt i modernisert språkdrakt. Dagboka reiser en rekke spørsmål av alt fra militærhistorie til lærdomshistorie. Med dagboka som hovedkilde foreslår vi en rekke oppgaver om temaer som:

- Autodidakter på 1700-tallet: Hvor lærte de å tegne og skrive? Hvilke kunnskapskilder?
- Disiplin i marinen. Hva og hvilke reaksjoner?
- Helse, kost og ernæring i krigstid.
- Pesten i København og på flåten i 1711
- Utskrivingen av matroser under Store nordiske krig
- Sjøslag og vaktoppdrag, skipstyper
- Krig og pest: Varsler og endetidsvisjoner
- Informasjon og desinformasjon i krigstid. Rykter og nyheter.
-

En rekke andre oppgaver er mulige.

Se lenker til

- Originalkilden: <https://www.arkivverket.no/utforsk-arkivene/norges-dokumentarv/matros-trosners-dagbok-1710-1714>
- Ny utgave: <https://www.fagbokforlaget.no/For-kongen-og-fl%C3%A5ten/I9788245021509>

Europeisk historie på 1800- og tidlig 1900-tallet

Ulrike Spring, epost: ulrike.spring@iakh.uio.no

Mine forskningsfelter er polarhistorie, vitenskapelige ekspedisjoner, reiseliv, museer. Geografisk fokuserer jeg på Norge, det europeiske Arktis og det østerriksk-ungarske monarkiet. Jeg veileder også gjerne andre temaer innen europeisk historie på 1800- og tidlig 1900-tallet enn de som jeg nevner under. Ta gjerne kontakt for å diskutere forslag, også når de omfatter andre europeiske land.

Ekspedisjoner: vitenskap og oppdagelse

På 1800-tallet ble mange ekspedisjoner sendt ut i verden. Kunnskapen om verden økte. De ”hvite flekkene” på verdenskartet ble stadig færre. Likevel fantes det fortsatt ukjente områder, særlig de polare områdene med nord- og sydpolen. Spørsmålet er hvorfor og hvordan ekspedisjoner til Arktis, men også til andre deler i verden, ble gjennomført, fra de første planene og finansieringen til formidlingen i etterkant. Ofte var ekspedisjonene tett knyttet til den voksende nasjonalismen i Europa, men de var også en sentral del av den økende vitenskapelige institusjonaliseringen. Ekspedisjon, nasjonsbygging og vitenskap sto altså i tett sammenheng. Materialet du kan bruke er for eksempel trykte kilder som aviser og tidsskrifter, samt arkivmateriale.

Mulige temaområder er:

- ekspedisjoners betydning for nasjonsbyggingen
- ekspedisjoner og vitenskapelig kunnskap
- den offentlige mottakelsen av ekspedisjoner
- vitenskapelige samlinger i museer
- gjennomføring av ekspedisjoner

Reiseliv og turisme

Masseturismen som vi kjenner i dag er et fenomen fra 1800-tallet. Industrialiseringen førte til etablering av ny infrastruktur som tog og dampskip: Det ble raskere og enklere å komme seg til ulike områder i verden. Fritid ble et viktig konsept og turoperatører begynte å tilby reiser for ulike behov. Å reise betyr også å danne seg bestemte bilder av andre kulturer og land: 1800-tallets turistreiser og reiselitteratur bidro til å lage bestemte bilder av ”de andre” som fortsatt kan spores i dag. Dette er altså et tema som åpner for ulike vinkler og problemstillinger. Materialet du kan bruke er for eksempel arkivmateriale fra historiske hoteller og turoperatører, trykte reisebeskrivelser og guidebøker, bilder og avisartikler.

Mulige temaer er:

- framstillingen av Norge eller andre land i reiselitteraturen og reisehåndbøkene
- framstillingen av ”de andre” i reiselitteraturen
- framstillingen av det norske (eller andres land) landskapet
- utviklingen av turismeinfrastruktur: transport og hoteller
- utviklingen av reiselivsindustrien: turoperatører og foreninger

Museumshistorie og historiebruk i museer

Museer er steder hvor kunnskap samles inn og formidles. Mange museer som finnes i dag i Europa ble grunnlagt i løpet av 1800-tallet og første del av 1900-tallet. De forteller oss om

hva samfunnet mener er viktig å bevare og hvordan fortiden tolkes til en gitt tid. De er altså sentrale aktører i å skape bestemte forestillinger om oss og vor fortid (og framtid). Fokuset i fordypningsoppgaven bør helst være på historiske museer. Hvis du er interessert i å undersøke litteraturmuseer (museer som er dedikert til en bestemt forfatter eller til litteraturhistorie mer generelt), kan du dra nytte av det internasjonale forskningsprosjektet *TRAUM – Transforming Author Museums*. For mer informasjon se <https://traum.hisf.no/>

Mulige temaer er:

- diskusjoner rundt grunnleggelsen av spesifikke museer
- diskusjoner rundt spesifikke (gjerne kontroversielle) utstillinger i mediene
- framstillingen av historie i historiske utstillinger
- framstillingen av historie i museets formidlingsmateriale tidligere og i dag

Materialet du kan bruke for disse temaene er arkivmateriale, trykte kilder som aviser og brosjyrer, bilder og gjenstander.

Fascisme

Førsteamanuensis Elisabetta Cassina Wolff, e-post: e.c.wolff@iakh.uio.no

Fascisme er et begrep og et historisk og politisk fenomen som stadig vekker interesse blant akademikere, men også blant det store publikum. Uenigheten rundt definisjoner og tolkninger er stor, avhengig av hvilken metode og tilnæringsmåte man velger. Det er denne uenigheten som fører også til et vist misbruk av begrepet. Noen refererer til fascismen som et overnasjonalt fenomen, med det mål å finne et minste felles multiplum og for å komme til en modell eller en kategori. Andre ser fenomenet som avhengig av tid og sted (Europa i mellomkrigstiden). Noen andre velger den komparative metoden som tar i betraktning flere historiske erfaringer (i Europa og andre steder i verden, før eller etter andre verdenskrig). Enkelte ser først og fremst på prototypen, det vil si det italienske regimet under Mussolini fra 1922 til 1945 (Fascismen).

En videre utfordring ligger i den teoretiske forskjellen mellom på den ene siden fascisme og høyreekstremisme, og på den andre høyrepopulisme og høyreradikalisme. Europas historie i det 20. århundret, både før og etter 1945, har gitt oss flere eksempler på enten regimer eller bevegelser/partier som har stilt seg kritiske eller i opposisjon til det liberale parlamentariske demokratiet forankret i egalitærisme og pluralisme.

En kritisk analyse av den historiske fascismen i mellomkrigstiden er utgangspunktet for fordypningsoppgavene som foreslås i det følgende. Ut fra enkelte begivenheter og forhold, er det ønskelig at kandidaten nærmer seg forståelsen av ulike tolkninger og teorier rundt diktaturene i Europa i perioden 1919-1945 som gir grunnlag for debatten rundt fascismen som et bredere fenomen enn det italienske. Samtidig åpnes det til fordypningsoppgaver som vil undersøke fascisme også i tiden etter 1945.

Nedenfor følger noen forslag til emner innenfor dette temaet. Det er mulig å modifisere disse i samråd med veileder:

1. Fascisme: ulike tolkninger. Kandidaten vil bli bedt om å utforske og redegjøre for en eller flere av tolkninger og forskningsteorier som med legitimitet bidrar til forståelsen av fascismen. Man skal referere til arbeidene som fra og med 1920-tallet er blitt publisert om tolkninger av fascismen som ideologi eller regime. Kandidaten er spesielt oppfordret til å se på utviklingen innen forskningen om dette feltet i de siste tretti år.

2. Fascisme, høyreekstremisme, høyreradikalisme og høyrepopulisme: begrepsforklaring og analyse.
3. Krise av demokratiet. Overgangen fra det liberaldemokratiske systemet til diktaturet i flere europeiske land etter første verdenskrig og etter Wall Street-krakket.
4. Neofascisme og/eller høyreradikale partier i Europa etter 1945. Forhold mellom politisk praksis i parlamentet og radikal (antidemokratisk og antiegalitær) tenkning. Utenomparlamentariske grupperinger og lederfigurer.
5. Fascistisk ideologi i Europa i konstant utvikling. Ulike strømninger i ulike kontekster. Tematisk kontinuitet og/eller diskontinuitet mellom historisk fascisme i mellomkrigstiden og neofascisme i etterkrigstiden.
6. Terrorisme på 1970-tallet i regi av høyreekstre grupperinger.

Kandidaten skal utdype seg i ett spesifikt tema begrenset til én nasjonal kontekst. Fordypningsoppgavene innenfor dette temaet er hovedsakelig basert på sekundærlitteratur, men primære kilder oversatt til engelsk er også tilgjengelige. Hvis kandidaten behersker språket som er aktuelt for landet under undersøkelse, vil det bli et pluss å kunne lese kildene på originalt språk.

The History of the Fashion Industry

Johanna Zanon

E-post: johanna.zanon@iakh.uio.no

Today, the global fashion industry is valued at 3 trillion dollars, and accounts for 2 percent of the world's Gross Domestic Product (GDP). The fashion industry employs 24.8 millions of people worldwide. These figures give an overview of the significance of the fashion industry in the age of globalization. Fashion is not only important on a macro level but also on a micro level, as people engage daily in the practice of clothing and the politics of appearances. The history of fashion provides a particularly interesting angle to tackle social, economic, political and ethical questions. Furthermore, the history of fashion is a compelling field of research in itself and, being a relatively recent one, offers many research possibilities.

I welcome papers on topics that explore the history of the fashion industry in the nineteenth and twentieth centuries, with a particular emphasis on Western fashion. Students are encouraged to develop approaches based on archives (records of fashion companies, institutional records, etc.), literary sources (novels, press articles, autobiographies of designers, etc.), visual sources (photos, films, paintings, drawings, etc.), objects (garments, perfume bottles, etc.), and digital sources (websites, social media, etc.).

Possible areas of research include:

- History of fashion producers (for instance, the fashion house of Per Spook)
- Spaces and places of fashion (for instance, fashion capitals, boutique shops)
- Business history of fashion (for instance, market, production, distribution)
- History of fashion labor (for instance, models, sewing workers)
- History of fashion communication (for instance, fashion magazines, fashion websites)
- Fashion and ethics (for instance, environment, social corporate responsibility)
- Fashion and politics (for instance, political activism)
- History of "dress" in a broader sense (for instance, tattoos, jewelry, hairdos)
- Fashion theory (for instance, Bourdieu)

This list of possible topics is not comprehensive; for example, students could also research fashion and gender or fashion and technology. Students interested in non-Western fashion

should feel free to suggest their own topic. Students are also invited to investigate the related field of the beauty industry (perfume, cosmetics, grooming, hygiene, etc.). Students are welcome to approach me with their own ideas.

Language of supervision and writing will preferably be English.

Social and Cultural History of the Modern Middle East, 19th-21st Century

Førsteamanuensis Toufoul Abou-Hodeib, e-post: toufoul.abou-hodeib@iakh.uio.no, kontor NT 426

Religion, wars, and misery. This is what the Middle East is most known for today. But despite a turbulent and often bloody history, the richness of life on the social and cultural levels cannot be summed up in headlines. In the age of globalization, the Middle East cannot be understood in isolation either. Historically, travellers, pilgrims, occupiers, and cultural exchanges shaped the region. From the 19th to the 21st century, the Middle East also experienced several forms of governance: the Ottoman Empire until World War I, followed by French and British colonialism, and finally independent states after World War II. At the same time, social and cultural forms of expression took shape in the public sphere in negotiation with institutions of the state and changing political identities. The many revolutions of the 19th-21st century were accompanied by music, art, graffiti and public debates. Up to today, changes in class structures go hand in hand with new political forms, and cultural expression brings together global trends with local languages and forms of communication.

I supervise topics that deal with the following general questions: What is the interplay between political identity, social forms, and cultural expression? How has the Middle East been imagined by outsiders? How was the region shaped between internal forces and external influences? How do various political movements and civil society projects relate to their social contexts? Possible themes include:

- Travelers, pilgrims, and tourists
- Sectarian relations and identities
- Ottoman reforms
- Arab political identity under the Ottomans
- State formation in the 20th century
- Arabism, nationalism, and transnationalism
- Struggle over religious heritage (for example, Jerusalem)
- Revolutions and uprisings past and present
- French and British colonialism and modes of governance

- Folklore, popular culture, and national identity
- Art and popular culture in the age of globalization
- Political movements and the question of class
- Orientalism, Occidentalism, and self-representation

Other topics on Middle East history can be discussed. Supervision and writing in Norwegian or English.

Amerikansk utenrikspolitikk og stormaktspolitikk i Midtøsten etter 1945, iransk historie

Mari Salberg, gjennomføringsstipendiat.
mari.salberg@iakh.uio.no

Jeg kan veilede oppgaver som handler om amerikansk utenrikspolitikk generelt, da blant annet i samspillet mellom ulike deler av det utenrikspolitiske systemet, eller oppgaver som retter seg spesielt mot USAs politikk i Midtøsten. Oppgaver om Midtøstens historie generelt kan også være aktuelt, særlig om fokuset er på Iran.

Tidsspennet jeg er mest kjent med er 1950-1979, men vi kan diskutere utvidelser om det skulle være ønskelig. For denne perioden finnes det innenfor amerikansk utenrikspolitisk historie en hel del primærkilder tilgjengelig på nett, og både på dette og andre felt er det gode muligheter for historiografiske oppgaver.

Spesifikke tema for oppgaver kan inkludere:

- Den iranske revolusjonen 1979
- Nytgivelsen av bindet om kuppet i Iran i 1953 i serien Foreign Relations of the United States (FRUS).
- Iran-Contras-skandalen
- Samarbeid og konkurranse mellom den lovgivende (Kongressen) og utøvende (presidenten og utenriksdepartementet) i utformingen av utenrikspolitikken
- Samarbeid og konkurranse mellom USA og Storbritannia i Midtøsten og Persiabukta
- Den kalde krigen og Midtøsten

Studenter kan skrive enten på norsk eller engelsk, men må påregne at både primær- og sekundærkilder sannsynligvis vil være på engelsk.

Norsk og internasjonal historie etter 1918

Førsteamanuensis Hanne Hagtvedt Vik, h.h.vik@iakh.uio.no

Hanne Hagtvedt Vik veileder bacheloroppgaver i norsk og internasjonal historie etter 1918. Hun er særlig opptatt av hvordan identiteter, normer og politikk formes i sammenvevde prosesser som involverer en lang rekke lokale, nasjonale og internasjonale aktører, arenaer og kontaktflater. Hennes egen forskning har omhandlet internasjonal rett, menneskerettigheter og humanitær- og utviklingsbistand, men hun veileder også utenriks- og sikkerhetspolitiske tema med hovedvekt på USA og Norge/Norden.

Eksempler på tidligere bacheloroppgaver veiledet av Vik:

1. Norges holdning til menneskerettighetsbrudd i andre land fra 1970 til 2000.
2. Sovjetunionen og dei internasjonale menneskerettane, i perioda mellom 1975 og 1991.
3. Vi som elsket Israel: Medias holdning over tid til Israel-Palestina-konflikten i relasjon til menneskerettighetene.
4. NAACP and Their Struggle for Human Rights.
5. Idealisme eller Egeninteresse. Motivasjonen for den norske regjeringens bidrag til NATOs bombekampanje mot Serbia i 1999
6. USA og veien mot Marshallplanen: Hvorfor økonomisk støtte til Europa?
7. Rett til bolig som menneskerett: Veien inn i American Law Institute sin erklæring *Statement of Essential Human Rights* av 1944
8. Menneskerettighetenes posisjon i den norske utenrikspolitiske vurderingen av militær inngripen i Kosovo
9. Den afrikanske menneskerettighetskonvensjonen: Tilblivelse og karakter
10. Sovjetunionen og menneskerettighetene, 1941-1954
11. Norsk militær deltakelse i Libya i 2011

Se Viks [ansattside](#) for mer utfyllende informasjon.

Menneskerettighetenes historie

Etter andre verdenskrig ble det å fremme og beskytte menneskerettigheter tatt inn som et fundamentalt prinsipp i internasjonal politikk. Dette hadde historiske forløpere tilbake til 1800-tallet. Avtalen som grunnla De forente nasjoner (FN) i 1945 slo fast at organisasjonen skulle fremme menneskerettighetene og at alle medlemsstatene skulle samarbeide om dette. Men akkurat hva var det mennesker skulle ha rett til eller frihet fra? Hvorfor akkurat disse rettighetene? Hvem skulle sikre at de fikk dette – og hvordan? Og hvilke praktiske resultater fikk det internasjonale arbeidet? Internasjonale og nasjonale prinsipper om menneskers rettigheter har vært utformet gjennom politiske prosesser, men er samtidig uttrykk for moralske, sosiale, kulturelle og juridiske fenomen. En lang rekke aktører har deltatt i å skape nasjonale og internasjonale rettighetsnormer gjennom å formulere og håndheve og fortolke disse. Dette har vært enkeltpersoner, ulike ekspert- eller interessenettverk, stater, bedrifter, nasjonale og internasjonale private/ideelle organisasjoner og interstatlige organisasjoner som på ulike måter og til ulike tider har spilt viktige roller – lokalt, nasjonalt, regionalt og globalt. Stadig nye rettighetsnormer har blitt utviklet og utfordret, og nye grupper har søkt spesiell beskyttelse gjennom disse.

Mulige oppgaver innen tema som:

- Kvinners rettigheter
- Flyktningers rettigheter
- Forbudet mot tortur og umenneskelig behandling
- Religionsfrihet
- Ytringsfrihet
- Sosiale rettigheter
- Forbud mot diskriminering
- Barns rettigheter

- Minoritets- og urfolksrettigheter
- Internasjonale domstoler
- Menneskerettigheter og europeisk integrasjon
- Kritikk av/arbeid mot menneskerettighetsbrudd
- Retten til å kjenne egen kulturarv
- Norske politiske partier og menneskerettighetene
- Amnesty International
- Helsinkikomiteen

Urfolk og minoriteter

Når, hvordan og hvorfor har ulike minoritetskategorier oppstått og blitt endret? Og hvilke praktiske konsekvenser har dette hatt for dem det gjelder og for stater og internasjonale organisasjoner i ulike situasjoner og til ulike tider? Masteroppgaver kan ta for seg ulike sider ved tematikken for perioden etter 1918 som for eksempel internasjonale erklæringer og konvensjoner om minoriteter, endringer i gruppeidentitet, etablering og endring i lokale og nasjonale pressgrupper og framvekst av transnasjonal politisk aktivisme, normer om politisk og kulturell selvbestemmelse, lokale og nasjonale myndighetenes forhold til ulike grupper, demokratisk praksis og utøvd og opplevd diskriminering. Jeg er særlig interessert i oppgaver som utforsker hvordan lokale, nasjonale, regionale og internasjonale prosesser påvirker hverandre (eller ikke).

Eksempler på oppgavetema:

- Fra marginalisert gruppe til urbefolkning: Samene i norsk politisk ordskifte 1960-1980.
- Fra urbefolkning til urfolk: Samene i norsk politisk ordskifte 1980-1997.
- (Norge og) FNs erklæring om urfolks rettigheter, 1982-1990; 1990-2007.
- Urfolk og prinsippet om alle folks rett til selvbestemmelse.

Utviklingshjelp

Det er vanlig å tidfeste starten av internasjonal utviklingshjelp til årene umiddelbart etter andre verdenskrig, gjerne med vekt på den amerikanske presidenten Harry Truman sitt firepunktsprogram fra 1949. Norge var meget raskt i gang med et bilateralt bistandsprosjekt og ble sammen med sine skandinaviske naboer en generøs giver med engasjement for fattige land. Utviklingshjelpen var en mangefasettert virksomhet, der kulturmøter, maktpolitikk og skiftende teorier om utvikling preget relasjonene mellom de mange ulike givere og mottakere. Historikere ved IAKH har i flere år arbeidet med utviklingshjelpens historie, blant annet som ledd å forberede trebindsverket *Norsk utviklingshjelps historie* (2003). Fortsatt er mange tema utforsket eller egnet til å studere med nye kilder eller perspektiver.

Eksempler på oppgavetema:

- lokal og internasjonal håndtering av en enkeltkrise
- bilateral bistand: til et land eller ved å følge et bestemt prosjekt eller innsatsområde
- bistand gitt gjennom internasjonale organisasjoner som Verdensbanken eller ulike FN-organisasjoner
- bistand gitt rettet mot særskilte innsatsområder som utdanning, miljø, flyktninger, menneskerettigheter, urfolk og mer.
- Relasjoner mellom myndighetsaktører og andre aktører, herunder ulike ekspertnettverk.
- perioder og hendelser i humanitære organisasjoners historie (som Røde Kors, Redd Barna, Kirkens Nødhjelp, Leger Uten Grenser)

Internasjonale organisasjoner og internasjonalisme

Fra slutten av 1800-tallet og fram til i dag har grenseoverskridende problemer blitt forsøkt løst gjennom samarbeid i internasjonale organisasjoner. En lang rekke interstatlige og private ideelle organisasjoner har vært etablert for å håndtere saker som spenner fra tekniske til juridiske og politiske. Gjennom deres historie har disse organisasjonene vært både arenaer og aktører, og deres funksjoner har reflektert prosesser utenfor organisasjonene såvel som egne organisatoriske prosesser. Organisasjonene har også vært viktige for å forme ideer og identiteter. Å studere internasjonale organisasjoner, gir ofte et godt kildemessig grunnlag for å studere transnasjonale og globale forhold og fenomen. Masterprosjekter bør fokusere på spesifikke hendelser, prosesser eller aktører, herunder bidrag fra enkeltland eller ideelle organisasjoner og de dynamiske relasjonene mellom lokale, nasjonale, regionale og internasjonale nivå. Oppgavene bør knytte an til eksisterende forskning om internasjonale organisasjoner og transnasjonal historiografi.

Ta kontakt for å diskutere mulige oppgaver!

Norge, Norden, Sør-Asia: internasjonal politikk og utviklingsspørsmål

Førsteamanuensis Sunniva Engh, kontor NT 419, Tlf. 22 85 62 69, e-post:
sunniva.engh@iakh.uio.no

Mine forskningsinteresser befinner seg i krysningspunktet mellom det nasjonale/regionale og det internasjonale, og jeg fokuserer for tiden særlig på forbindelser mellom Norge/Norden og Sør-Asia innen befolkningspolitikk og -bistand, samt Norges/Nordens opptreden på internasjonale politiske arenaer. Fire hovedtemaer er særlig aktuelle for veiledning, og disse er også til dels relatert til hverandre:

Norsk og nordisk bistand:

Norge lanserte sitt første utviklingsprosjekt i 1952 med fiskerihjelpen til Kerala, India. Alle de skandinaviske landene etablerte bistandsadministrasjoner i løpet av 1960-tallet, og på 1970- og 80-tallet havnet de blant de mest generøse giverlandene. De skandinaviske landene har ofte fokusert på liknende tilnærminger, regioner og temaer i bistanden. Fellesnordiske bistandsprosjekter ble også etablert, særlig i afrikanske land. Bistandens historie viser et felt som bærer preg av en stadig økende kompleksitet med et økende antall aktører på både giver- og mottakersidene, et økende antall tilnærminger og ambisjoner i bistanden, samt vedvarende utfordringer. I tillegg har utvikling stadig blitt koblet til forsøk på å skape fred eller føre krig, som i den norske innsatsen i Afghanistan.

På HIS3090-nivå er det for eksempel mulig å undersøke norsk/nordisk politikk overfor et enkelt mottakerland/en enkelt bistandsorganisasjon, eller å se på politikken innen et bestemt tema i bistanden, og spore endring over tid.

For mer bakgrunn om dette temaet, se for eksempel:

<http://www.norgeshistorie.no/velferdsstat-og-vestvending/artikler/1856-norsk-utviklingshjelp-1945-1970.html>

og:

<http://www.norgeshistorie.no/oljealder-og-overflod/artikler/1952-norsk-utviklingshjelp-etter-1970.html>

Norge/Norden og internasjonal befolknings- og helsepolitikk, samt kvinnerettet bistand:

I etterkrigstiden vokste den internasjonale bekymringen over «befolkningsekspløsjonen» i de fattige landene. De skandinaviske landene inntok tidlig en pådriverrolle i internasjonal befolkningspolitikk, og argumenterte for at de rike vestlige landene skulle hjelpe de fattige landene i å bekjempe befolkningsveksten. Bistand fikk en nøkkelrolle: økte overføringer skulle finansiere tiltak innen befolkningskontroll og familieplanlegging samt tiltak for å styrke mødre- og barnehelse. Samtidig skulle bevisstheten rundt befolkningsveksten økes ved at internasjonale organisasjoner skulle øke oppmerksomheten om befolkningsproblematikken. Norge støttet blant annet familieplanleggingstiltak i India, Pakistan og Bangladesh, og også i enkelte afrikanske land. Noe av den tidlige skandinaviske støtten til familieplanlegging sprang ut av felles interesser og nært samarbeid mellom kvinnelige aktivister i Skandinavia og Sør-Asia. En annen bakgrunn kan finnes i samarbeidet mellom de skandinaviske bistandsadministrasjonene og amerikanske filantropiske organisasjoner. Bistanden til befolkningstiltak vokste i tillegg frem i en periode da «kvinnebistand» ble en ny utviklingsstrategi; fra henholdsvis 1976 og 1978 i Sverige og Norge, og ble også forbundet med miljøspørsmålet. Oppgaver innen dette temaet kan for eksempel se på norsk politikk i forbindelse med deltakelse ved en av FN-konferansene om kvinner, befolkning og utvikling. For mer bakgrunn om denne tematikken, se for eksempel:

<http://www.norgeshistorie.no/oljealder-og-overflod/artikler/1954-bistand-til-befolkningstiltak.html>

Foreslåtte oppgavetemaer:

- Norge og FNs befolkningskonferanser (Bucuresti 1974, Mexico City 1984, Kairo 1994)
- Norge og FNs kvinnekongresser (Mexico City 1975, København 1980, Beijing 1995)
- 'Kvinnebistand' som bistandsstrategi
- Miljøvern i bistanden

Sør-Asias moderne politiske historie:

I etterkrigstiden har de sør-asiatiske landene blitt preget av en rekke større, internasjonale prosesser: avkolonisering, kald krig, stormaktspolitikk og økonomiske endringer. India har vært en dominerende makt i regionen og forstår den som sin innflytelsesfære, samtidig som den geografiske nærheten til Kina også har stor betydning, særlig i lys av Kinas økonomiske fremvekst de siste tiårene. India og Kina er verdens to mest folkerike land, og begge ønsker tilgang til ressurser, infrastruktur og handel i Sør-, Sentral- og Øst-Asia for å kunne opprettholde sin egen økonomiske vekst. Forholdet mellom de to 'asiatiske kjempene' India og Kina preger særlig Indias naboland Myanmar, Nepal, Bhutan og Pakistan. Kinas omfattende silkevei-initiativer fra 2015 har skapt fornyet fokus på sensitive historiske temaer som Tibet, Kashmir og den uavklarte grensen mellom Kina og India, og dette gjør det særlig relevant å studere Sør-Asias moderne politiske historie for å forstå bakgrunnen for dagens utvikling.

Foreslåtte oppgavetemaer:

- Arven etter krigen i 1962: indiske medier og Kina
- India, Kina og Myanmar: et komplisert naboskap i endring?

Nordic Branding:

Det tverrfaglige prosjektet Nordic Branding (støttet av satsningen UiO:Norden, og med deltakelse fra IAKH) tar for seg de nordiske landenes tiltak for å markedsføre seg selv og sin egenart. Noe av dette arbeidet kan sies å foregå i relasjon til nordisk utenrikspolitikk og internasjonalt engasjement.

Fra prosjektbeskrivelsen: “Since the late 1990s, Nordic states have competed to brand themselves as nations and regions in the global reputational market. In addition, scholars have pointed to Nordic branding efforts dating back to, at least, the late 19th Century with the rise of nationalism and new nation and welfare states. This research programme will explore the idea and images of Nordicity through the lens of nation/regional branding, which offers an alternative to realist and cultural approaches and a framework conducive to cross disciplinary collaboration. Contemporarily and historically, the programme analyses the construction of Nordic brands (asking ‘why’, ‘when’, ‘where’ and ‘how’) and the politics of Nordic branding (their use, coherence, and consequences). Given the international prominence of Nordic social models and their salience for self-understanding within Nordic countries, we would examine how these models have been used to create the general Nordic brand and emerged as specific brands themselves. We would also analyse cross-cutting themes of agents and audiences, model selectivity, brand aesthetics and decoupling.”

The History of Humanitarianism

Associate professor Daniel Roger Maul: daniel.maul@iakh.uio.no

During the entire 20th century humanitarian aid operations have been an increasingly important reality of international life as well as a permanent presence in public debates in many countries. Both as a historical phenomenon and as a discourse humanitarianism reflects processes of globalization and webs of relationship between states and non-state actors around the globe. Historians of humanitarianism can approach this phenomenon with a set of basic questions: Why do people help other people across borders in a given historical context? What role do individual or group-specific motives play in relation to the structural conditions under which aid is rendered? What significance can we attach to cultural, political or socio-economic factors, to religious and secular thinking? A broad set of historiographical methodology ranging from social and cultural to global and transnational history approaches can be applied in order to answer these questions. In doing so the history of humanitarianism relates to many other fields of historical interest: the role of religion in modern societies, the history of imperialism, decolonization and the post-colonial relationship between the “West” and the “Global South”, the role of mass media etc. Potential thesis projects can accordingly be developed from a broad range of fields, they can focus among other topics on single aid operations, on organizations or institutions etc.

- The Biafran War in Norwegian newspapers
- The Norwegian Red Cross during the Second World War
- Islamic Relief
- The Nordic countries and anti-apartheid in the UN

Neither the list of potential topics nor the fields of possible supervision is meant to be comprehensive. I am happy to accept thesis proposals from other areas related to my broader fields of expertise which are located in the area of global and international history, the history of international organizations, the history of transatlantic relations, of decolonization and the history of international peace movements, of (social) human rights and development. Students are invited and should feel completely free to approach me with their own proposals and ideas. 2017 language of supervision and writing will be English.

Popular culture and society in the 20th century

Førsteamanuensis Klaus Nathaus, e-post: Klaus.nathaus@iakh.uio.no

Popular culture from television shows to sports and pop music is all around us. It plays an important part in our social relations, as we identify ourselves and others in view to cultural preferences and engage with each other in cultural consumption. In addition to that, popular culture has become an important part of our post-industrial economy, as more and more people work in the creative sector and copyright is said to be the source of future growth, the “oil of the 21st century”. All this makes popular culture, the seemingly “trivial” phenomenon, a highly relevant object for social-historical research.

I am happy to discuss any project idea concerned with popular culture and society in the 20th century, and I gladly supervise candidates who intend to write their thesis “på norsk”. I particularly encourage projects that make use of local sources, be they archival or published. Ideas may also be developed from reading up on the following topics and respective historiographical discussions:

Spaces: how did entertainment venues affect social relations?

Throughout the 20th century, Western cities provided a range of leisure and entertainment venues that were governed by distinct conventions. Pubs accommodated male sociability, while late 20th century wine bars set the scene for a more genteel night out; mid-century dance halls encouraged heterosexual courtship, while discotheques offered a collective immersion in sound. Established entertainment spaces like the cinema or variety theatres lost parts of their audiences to television, which altered their character; new formats like rock festivals established their own codes of conduct. A project in this area of research could focus on one particular type of entertainment venue, trace its change over time and explore the effects of structural changes on behavioural conventions and social relations among its patrons. Klaus Nathaus, “All dressed up and nowhere to go?": Spaces and Conventions of youth in 1950s Britain, in: *Geschichte und Gesellschaft* 41 (2015), 40-70, may provide inspiration for projects that could be pursued with a local focus on entertainment spaces in Oslo. Oslo's Byarkivet, for instance, holds a large collection of documents covering the administration of the city's movie theatres for most part of the 20th century, which would be valuable sources for a local study on cinemagoing.

Leisure clubs and associations: did they strengthen or erode boundaries of class, race and gender?

A huge number of leisure activities were organised in voluntary associations in the 20th century. In continental Europe, this form of leisure provision was often promoted and subsidised by governments, based on the argument that voluntary associations foster social cohesion and integration. A historical project could trace the development of voluntary associations in one realm of popular culture in a defined period (for instance: sports clubs in interwar Oslo/Norway) and ask to what extent they confirmed or eroded boundaries of class, race and gender. Sources for a project on clubs and associations should be easy to locate at local municipal archives as well as regional and national archives, as voluntary organisations became involved with the authorities and social movements like the workers' movement in several ways.

Labour: what was it like to work in 20th century cultural industries?

Popular content from pop music to television shows are created by people who, in some form or other, get paid for their efforts. While they may seek creative autonomy, they share with "ordinary" workers a dependency on means of production, the competition on labour markets and risks such as unemployment and poor health. Cultural workers from musicians to Hollywood screen writers have formed professional bodies and trade unions to cope with risks collectively, and they are said to have developed a particular ethos of self-actualisation and entrepreneurialism that is regarded to be the future of post-industrial work more generally. For an introduction to the topic that may spark productive research questions I recommend Stahl's book "*Unfree Masters*" (2012), Robert Faulkner's "*Hollywood Studio Musicians*" (1985) and James Kraft's "*From Stage to Studio*" (1996). Deposita of the Norwegian musicians' union (Norsk Musikerforbund), held at Arbeiderbevegelsens Arkiv in Oslo, offer valuable and easily accessible sources for a project on musicians' work.

This list of possible topics is by no means comprehensive; students may suggest other subjects such as the question of change in popular culture (why did, for instance, new music genres "break through?"), of cultural identities and status (how did popular culture shape our perception of ourselves and others?) and of cultural transfers (how did, for example, American jazz become part of Norwegian culture?). Students are advised to contact Klaus Nathaus if they would like to pursue any of these or related topics in further depth.